

TIBET en zijn Lama's

De nieuwe Dalai Lama, zes jaar oud, heeft vandaag den troon bestegen.

Langdurige en ingewikkelde plechtigheden hebben zich vandaag in Lhasa, de hoofdstad van Tibet afgespeeld: de nieuwe Dalai Lama, de opperpriester der Lamaïsten, een incarnatie van Boeddha zelf, heeft den troon bestegen. Het is een kind van zes jaar, deze nieuwe Dalai Lama. In een klein Chineesch dorpje is het ontdekt en na nauwgezette naspeuringen naar het tijdstip van zijn geboorte en naar bijzondere kenmerken hebben hooggeplaatste lama-priesters het tot den nieuwen Dalai Lama verklaard.

Elke Tibetaan neemt aan, dat hij vroeger in andere lichamen op deze aarde heeft geleefd. Zij beschouwen het leven hier slechts als een zeer kort tijdsverloop in den kringloop van hun veel langere bestaan, dat zich over duizenden en duizenden jaren uitstrekt. Na den dood zou de ziel een periode van rust doormaken, waarna zij herboren wordt in het lichaam van een pasgeboren zuigeling.

Hoe beter iemand heeft geleefd, hoe heiliger hij is, des te grooter is de kans, dat hij zich bijzonderheden uit zijn vorige vorige leven zal herinneren en des te korter is de rusttijd, welken de ziel noodig heeft. Zoo wordt de Dalai Lama op hetzelfde oogenblik, dat hij sterft, weer geboren en het is de plicht van de opperste priesters den nieuwen Dalai Lama te zoeken.

Het vorige jaar werd hij ontdekt: een vijfjarig Chineesch jongetje, dat intusschen den zesjarigen leeftijd heeft bereikt, bleek uitverkoren het omhulsel van de ziel van den gestorven Dalai Lama te dragen. Een groote eer, ook voor de ouders, die met geschenken werden overladen, maar daartegenover ook hun kind moeten afstaan.

Zeer veel eerbetoon heeft de kleine Chineesche jongen tijdens de lange reis naar Lhasa in ontvangst te nemen gehad, een eerbetoon, waartegenover hij een opmerkelijke waardigheid en een bijna onkinders-lijk begrip plaatste. Generaal Woe—Tsjoenghin, voorzitter van

de Chinesche regeeringscommissie voor Mongoolsche en Tibetaansche zaken vertegenwoordigde heden de Chinesche regeering bij de troonsbestijging, welker ritueel den kleinen jongen wel zeer groote inspanning moet hebben gekost. Hij zal nu verder in de geheimen van het Lamaïsme worden ingewijd.

Lhasa, heilige stad

Lhasa, waar de plechtigheid plaats had is, als woonplaats van den Dalai Lama, voor de Boeddhisten een heilige stad en een bedevaartplaats. Het ligt op ongeveer 3600 meter hoogte, temidden van een vruchtbare vlakte en het is een middelpunt van karavaanwegen naar China, Britsch-Indië en Turkestan. De stad is zeer oud, reeds in de middeleeuwen en in de 16e en 17e eeuw is zij meermalen door Europeanen bezocht. Van 1760—1904 is zij echter volkomen voor vreemdelingen gesloten geweest! En nog altijd zijn zij er allesbehalve welkom. De priesters, de lama's schijnen den afkeer tegenover buitenlanders nog aan te wakkeren. Als men bedenkt dat twintig procent van de bevolking als geestelijken leeft ten koste van de overblijvende tachtig procent, dan kan men begrijpen, dat de lama's er belang bij hebben, dat de Tibetanen zoo weinig mogelijk met vreemdelingen en dus met andere denkebeelden in aanraking komen.

De lama's hebben een hekel aan menschen, die onafhankelijk denken. De onkunde van de Tibetanen aangaande toestanden en menschen buiten Tibet is dan ook schrikbarend. De „blanken" zouden met hun booze gedachten het land vergiftigen en ziekten te voorschijn roepen. De blanken geven aanstoot aan de Tibetaansche goden en daarom zouden er zich altijd onheilen voordoen na de komst van expedities. Is het wonder, dat een groot gedeelte van het Tibetaansche grondgebied nog niet in kaart is gebracht? Op de kaart komen blanco plekken voor, die

tienduizenden vierkante kilometers beslaan. De bevolking wordt door sommigen op 11/4, door anderen op 6 miljoen geschat.

De kloosters

De vele kloosters hebben kostbare bibliotheken en sieraden van groote waarde. Voor een blanke bestaat er geen kans een dergelijk klooster te betreden, slechts pelgrims hebben toegang. De abten beschikken over een uitgebreide macht en het is ook de abt, die de inkomsten van het klooster onder zijn ondergeschikten verdeelt. Deze inkomsten zijn soms vrij aanzienlijk. De zeer sober levende bevolking, die zich voedt met ranzige boter en gedroogd, vaak verrot vleesch, wordt gedwongen bijna de helft van haar inkomen aan de monnikengemeenschap af te staan.

Niet zelden komt het voor, dat de abt van een klooster vroeger roover is geweest. Deze „kloosterhoofden" trekken zich van de andere Tibetaansche autoriteiten bitter weinig aan en de kloosterbroeders vormen vaak staatjes in den staat. In ieder geval hebben de lama's een eigenaardig mengsel van godsdienst en „zaken doen" tot stand gebracht en de opvatting van de bevolking, dat de lama's alles weten, werkt dit zaken doen zeer in de hand. Bovendien houden de Tibetanen er over 't algemeen van, dat men hun zegt, wat zij doen moeten. Dat voorkomt onnoodig denken! En van deze geestesgesteldheid profiteeren de lama's bovenmate.

De leer van Boeddha wordt tegenwoordig in hoofdzaak buiten de kloosters nagevolgd en beoefend door Tibetaansche heremieten, die van de materie zijn weggevlucht en die, in tegenstelling met de soms zeer domme lama's, vaak zeer wijze mannen zijn. Maar het is de vraag of de nieuwe Dalai Lama van hen zijn verdere opvoeding zal ontvangen. Arm klein Chineesch jongetje, dat in de toekomst niet alleen door een godsdienstig warnet, doch ook door tal van politieke intriges omgeven zal zijn!

KIJKER.